

Toimihenkilöarkisto

Akavan, STTK:n ja niiden jäsenjärjestöjen yhteinen
päätearkisto

Toimihenkilöarkistoyhdistys ry

- Toimihenkilöarkistoa ylläpitää Toimihenkilöarkistoyhdistys, jonka jäseniä ovat Akava ja STTK
- Toimihenkilöarkisto on toimihenkilöammattijärjestöjen ja niiden jäsenyhdistysten yhteinen arkisto
- Kuvassa toimihenkilökeskusjärjestöjen puheenjohtajat Raimo Lehtinen (Akava), Matti Kinnunen (TVK) ja Jorma Reini (STTK, puhumassa) Toimihenkilöarkistoyhdistyksen perustamiskokouksessa Finlandiatalossa 11.3.1987
- Toimihenkilöarkisto aloitti toimintansa vuonna 1988

Kuva Stig Nordvikin arkistosta.

Keitä olemme ja mitä teemme

- Toimihenkilöarkisto toimii yleishyödyllisessä arkistointitarkoituksessa ja Kansallisarkiston ohjauksessa ja on sitoutunut kansalliseen hankintapolitiikkaan, erityisalanaan toimihenkilöjärjestöt
- Toimimme valtionavustuksella sekä osittain jäsenmaksuilla, jonkin verran myös omia tuottoja
- Akavan, STTK:n ja TVK:n keskusjärjestöarkistot ja niiden monien jäsenjärjestöjen arkistot ovat Toimihenkilöarkistossa tutkijoiden ja muiden tiedon tarvitsijoiden käytettävissä
- Arkisto vastaanottaa ja seuloo, järjestää ja säilyttää toimihenkilöjärjestöjen ja niitä lähellä olevien yhteisöjen ja henkilöiden arkistoaineistoja niin analogisena kuin digitaalisena
- Valmistelemme ja tarjoamme aineistot tutkijoiden ja muiden niitä tarvitsevien käyttöön
- Tukee akavalaisia ja STTK:laisia järjestöjä ja niitä lähellä olevia yhteisöjä sekä henkilöitä arkistotoimen ja tiedonhallinnan kehittämisessä

Keitä olemme ja mitä teemme

Virkamies-lehden kansia vuosilta 1965-1968

- Arkisto vastaanottaa ja seuloo, järjestää ja säilyttää toimihenkilöjärjestöjen ja niitä lähellä olevien yhteisöjen ja henkilöiden arkistoaineistoja niin analogisena kuin digitaalisena
- Valmistelemme ja tarjoamme aineistot tutkijoiden ja muiden niitä tarvitsevien käyttöön
- Tukee akavalaisia ja STTK:laisia järjestöjä ja niitä lähellä olevia yhteisöjä sekä henkilöitä arkistotoimen ja tiedonhallinnan kehittämisessä
- Arkistonjohtaja ja kaksi tutkijaa

Kahvihetki. Valtionrautateiden virkanaisten oma koti yhdistys ry

- Tuemme toiminnallaan toimihenkilöjärjestöjä koskevaa tutkimusta
- Myös yhdistysten omat historiikit, virkatarve, sukututkimus yms - laaja käyttö
- Aineistoja käytetään monipuolisen tutkimuksen lähdeaineistona, ja ne ovat osa yhteistä asiakirjallista kulttuuriperintöä
- On yksi valtionapua saavista yksityisistä keskusarkistoista ja Yksityiset Keskusarkistot ry:n jäsen, joilla on kullakin oma erityisalansa kansallisessa hankintapoliittisessa työnjaossa
- Myös [Yksityiset Keskusarkistot – De privata centralarkiven ry:n](#) arkisto on Toimihenkilöarkistossa

Toimihenkilöarkiston kokoelmat

Henkisen työn yhtymän 20-vuotisjuhla 1942
Henkisen Työn Yhtymä –
Unionen för Intellectuellt Arbete

- Arkistossa on Akavan, STTK:n ja TVK:n keskusjärjestöarkistot sekä näiden useimpien jäsenjärjestöjen arkistot
- Asiakirjoja arkistossa on yli 1400 arkistonmuodostajalta (järjestöltä, yhteisöltä ja henkilöltä) yhteensä noin 3000 hyllymetriä
- Analogisten aineistojen lisäksi kokoelmiin kuuluu digitaalisia aineistoja (digitoituja ja syntysähköisiä) sekä jonkin verran AV-aineistoa
- Myös piirustuksia, julisteita ja joitakin esineitä, kuten viirejä

Toimihenkilöarkiston kokoelmat

- Arkistot kattavat koko toimihenkilöjärjestökentän suurista keskusjärjestöistä ammattiliittoiin sekä paikallisiin ammattiosastoihin kautta maan; suurimmat arkistot ovat yli 100 hm (Akava ry, OAJ ry, Suomen Teollisuustoimihenkilöiden Liitto STL ry ja Tehy ry)
- Lukuisia muita yli 20 hm arkistoja, esim. Suomen Arkkitehtiliitto - Finlands Arkitektförbund ry on yli 70 hm
- Vanhimmat asiakirjat ovat 1860-luvulta, esimerkiksi Farmaceuternas Pensionskassa i Finland:in sekä Suomen Kirjaltajain Apuyhdistyksen aineistot.
- Uusimmat asiakirjat ovat 2020-luvulta, aineistot karttuvat jatkuvasti (vuonna 2025 jo 65 luovutusta)
- Syntysähköisten ja digitoitujen aineistojen määrä kasvusuunnassa
- Kehitämme myös keruutoimintaamme, vuonna [2024 keräsimme lakkomuisia](#)

Merenmittausalus Alaska haraustehtävissä 1950-luvulla. Merenkululaitoksen Virkamiesyhdistys.

Toimihenkilöarkiston kokoelmat

Käsityönopettajien Liiton opintopäivät Helsingin Käsityönopettajaopistossa syksyllä 1960.
Tekstiiliopettajaliitto TOL.

- Aineistojen tiedot sekä osa digitaalisista aineistoista on selattavissa [Yksä-järjestelmässä](#) arkiston verkkosivuilla sekä vuoden 2025 lopusta alkaen myös [Finna-palvelusta](#)
- Ylläpidämme yhdessä TJS-Opintokeskuksen kanssa [Toimihenkilöliikkeen verkkomuseota](#), jossa mm. tuore Sairaanhoitajat ry:n 100-vuotisjuhlanäyttely
- Arkistot sisältävät pääasiassa pöytäkirjoja ja kirjeenvaihtoa, mutta myös esimerkiksi toimintakertomuksia, sopimusneuvotteluasiakirjoja (esim. TES:it), järjestöjen julkaisemia lehtiä ja painotuotteita, runsaasti valokuvia, kurssien, juhlien ja tapahtumien asiakirjoja, piirustuksia ym.

Toimihenkilöarkiston kokoelmat

- Arkistonmuodostajat edustavat hyvin laajasti **suomalaisten toimihenkilöammattien kirjoa** (aiemmin ”henkisen työn” ammatteja)
- Mm. agronomeja, arkkitehteja, eri koulutusasteiden ja oppiaineiden opettajia, laajasti eri sektoreiden virkamiehiä, ekonomeja, farmaseutteja, sairaanhoitajia, insinöörejä, juristeja, poliiseja, rajavartijoita, rakennusmestareita, upseereita, markkinoinnin ammattilaisia, metsänhoitajia, laborantteja, kanttori- urkureita, pappeja, kirjastonhoitajia, arkistonhoitajia, maanpuolustuksen siviilihenkilöammattajeja, merkonomeja, fysioterapeutteja, pankkitoimihenkilöitä, psykologeja.
- Jonkin verran myös **yksityisarkistoja**, mm. valokuvaaja Stig Nordvikin valokuvia, negatiiveja, valokuvauspäiväkirjoja sekä järjestöjen puheenjohtajien, kuten Suomen Sairaanhoitajatarliiton ensimmäisen puheenjohtajan Lyyli Haganin arkisto

Moottoripyöräpoliisit Tamminiemen portin edessä 1970-luvulla. Stig Nordvik.

Arkistot ovat yhteiskunnan muisti

-
- **Miksi yhdistys on olemassa, mitä kaikkea se tekee?** Oman toiminnan tuloksena syntyvät asiakirjat kuuluvat pääsääntöisesti arkistoon
 - **Arkisto muistiorganisaationa:** asiakirjat ovat todistusvoimaisia dokumentteja yhdistyksen toiminnasta – palvelee yhdistyksen oman toiminnan jatkuvuutta
 - **Oikeudelliset intressit**, esimerkiksi sopimus- ja neuvotteluaineistot
 - Ovat osa **asiakirjallista kulttuuriperintöä** ja mahdollistavat monipuolisen tutkimuksen!

Valokuvia Toimihenkilöarkiston kokoelmista

Hernekeittoa lakkolaisille Virkamiesliiton lakkotapahtumassa Senaatintorilla 23.4.1986. Virkamiesliitto.

Akavan liittokokous 1985 Helsingissä, Raimo Kantola puhumassa. Stig Nordvik.

Arkiston järjestäminen

Toimihenkilöarkistossa aineistot järjestetään tavallisesti ABC-kaavan mukaisesti asiakirjojen syntytavan, muodon ja tietosisällön perusteella

Epäjärjestyksessä olevat asiakirjat palautetaan tai saatetaan loogiseen järjestykseen, jossa asiakirja / tieto on hallittavissa ja löydettävissä. Asiakirjat sijoitetaan asianmukaisiin säilytysvälineisiin

Päätearkistona Toimihenkilöarkisto keskittyy pysyvän säilytysarvon omaaviin aineistoihin:

arvonmäärittäminen, seulonta

A DIAARIT

B LUETTELOT

C PÖYTÄKIRJAT

D TOISTEET

E SAAPUNEET ASIAKIRJAT

F KIRJEISTÖ

G TILIASIAKIRJAT

H SISÄLLÖN MUKAAN

JÄRJESTETYT ASIAKIRJAT

S ELOKUVAT JA ÄÄNITTEET

T MIKROFILMIT

U MUUT ASIAKIRJAT

Aineistojen käyttö

- Aineistoja pääsee tutkimaan arkiston tutkijasalissa. Aineistoja voi halutessaan kysyä etukäteen sähköpostilla tai puhelimitse tai tilata haluamansa arkistoyksiköt Yksän kautta:
- <https://yksa.disec.fi/Yksa4/public/THA/?rd=0>
- Tutkijasalissa on käsikirjasto, joka sisältää erityisesti toimihenkilöjärjestöjen ja ammattialojen historiaa koskevaa tutkimusta

Valokuvia Toimihenkilöarkiston kokoelmista

Helsingin valtionpuhelimien keskushuone kesällä 1946.
Puhelinvirkailijaliitto.

Terveysisar polkupyörineen Mäntyharjulla 1960-luvulla. Suomen sairaanhoitajaliitto.

Aineistojen käyttö

- Asiakas sitoutuu noudattamaan arkiston käyttösääntöjä, jotka ovat nähtävillä tutkijasalissa. Asiakirjoja on käsiteltävä varovaisesti ja huolellisesti, eikä niiden järjestystä saa muuttaa
- Tilauslomakkeella asiakas sitoutuu tietosuoja- ja tekijänoikeuslainsäädännön noudattamiseen.
- Tulossa asiakaspäätte vuonna 2026, voi katsella myös käyttörajoitettuja tiedostoja.

Tietosuoja ja käyttörajoitukset

- Toimihenkilöarkistolla on (yhdistyksiä laajempi) oikeus käsitellä myös erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja sisältäviä aineistoja, kuten tietoja henkilön kuulumisesta ammattiyhdistykseen tai turvautumisesta liiton lakipalveluihin:
- Toimihenkilöarkistossa säilytettäviin kulttuuriperintö- ja tutkimusaineistoihin sekä niiden kuvailutietoihin sisältyvien henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena on yleisen edun mukainen arkistointitarkoitus.
- Arkiston henkilökunta asettaa aineistoille tarvittaessa käyttörajoituksen aineistojen järjestämistyön yhteydessä. Käyttörajoitettua aineistoa on useissa tapauksissa mahdollista tutkia arkistonjohtajan luvalla.
- Osa aineistoista edellyttää tutkimuslupaa erityisehdoin (luovuttajan asettamat käyttörajoitukset)

Palvelumme

Arkistojen vastaanotto

- Akava ja STTK, niiden jäsenjärjestöt ja alaorganisaatiot voivat luovuttaa pysyvästi säilytettävät, vähintään 20 vuotta vanhat analogiset arkistoaineistonsa Toimihenkilöarkistoon.
- Tuoreemman tai hävitettävän aineiston luovuttaminen on maksullista.
- Digitaalisen aineiston osalta maksuttomuus alkaa jo 10 vuoden jälkeen.
- Toimintansa lopettaneiden toimihenkilöjärjestöjen aineistot arkisto ottaa vastaan ilman aikarajoitusta. Arkistossa aineisto on vapaasti tutkijoiden käytettävissä, jollei luovuttaja toisin päätä (vahva suositus vapaasta tutkimuskäytöstä)
- [Kotisivuillamme](#) on ohjeita aineistojen luovuttamiseen-
Luovutusta suunniteltaessa ota yhteys Toimihenkilöarkistoon.

Neuvonta-, konsultaatio- ja koulutuspalvelut

Neuvonta ja ohjaus: arkistonluovukset ja aineistojen käsittely, myös digitaaliset aineistot

Tietopalvelu arkistomme aineistoista, tarvittaessa digitaaliset kopiot

Yleinen arkistotoimen ohjaus ja neuvonta

Maksulliset konsultaatiot eri tarpeisiin sovitettuna – tunnin keskustelusta aina laajempiin projektimuotoisiin toteutuksiin

Koulutuspalvelut: räätälöidyt tilauskoulutukset, modulaariset verkkokoulutukset teemoittain

Myös yhteistyössä TJS- Opintokeskuksen kanssa

Tervetuloa Toimihenkilöarkistoon!

-
- Elimäenkatu 9 B Helsingin Vallilassa, avoinna tiistaisin klo 9-18, keskiviikosta perjantaihin klo 9 -16
 - Käynnistä on aina hyvä sopia etukäteen, mutta ei välttämätöntä
 - Ota yhteyttä!
 - <https://www.th-arkisto.fi/yhteystiedot/>
 - <https://www.th-arkisto.fi/>

